

Frivillighetsregisternemnda

Vedtak i Frivillighetsregisternemnda 3. november 2025

Sak 2025/1280 - Scenekunstnere i Vestfold - org.nr. 935 534 089 - klage over vedtak om å nekte deltakelse i grasrotandelen

Frivillighetsregisternemndas medlemmer: Leder Martin Hennig, og medlemmene Vibeke Wøien Hansen, Renate Kristiansen, Simen Saxebøl og Joachim Amundsen Trana.

Sakens bakgrunn

- (1) Scenekunstnere i Vestfold (heretter «klager») meldte 12. august 2025 inn registrering i Frivillighetsregisteret med deltakelse i grasrotandelen.
- (2) Frivillighetsregisteret fattet vedtak 13. august 2025 om å nekte deltakelse i grasrotandelen, med den begrunnelse at klagers virksomhet kommer en lukket krets til gode.
- (3) Klager påklaget vedtaket 21. august 2025. Klager anfører at det er forskjell på hvem som kan være medlem i foreningen og hvem som kan delta på foreningens aktiviteter. Medlemskap er avgrenset til profesjonelle scenekunstnere for å sikre forsvarlig faglig forankring og forsvarlig drift. Foreningens aktiviteter er derimot åpne og tilgjengelige for alle interesserte, både amatører, publikum og befolkningen generelt. Klager anfører også at foreningen produserer tjenester og goder for andre. Det vises til at foreningens formål er å samle og styrke det profesjonelle scenekunstmiljøet i Vestfold, og at et sterkt scenekunstmiljø kommer hele samfunnet til gode. Klager påpeker at Vestfold er det eneste fylket uten et regionalt teater, og at tilbudet til publikum og utviklingsmulighetene for kommende generasjoner svekkes uten et sterkt profesjonelt miljø. Det vises for øvrig til klagen i sin helhet.
- (4) Frivillighetsregisteret har ikke funnet grunn til å omgjøre vedtaket og oversendte klagen med innstilling 12. september 2025 til Frivillighetsregisternemnda for behandling.

Det rettslige grunnlaget

- (5) Det rettslige grunnlaget er forskrift 5. desember 2022 nr. 2124 om grasrotandel (forskriften).
- (6) Formålet med grasrotandelen er å fremme frivillig aktivitet på lokalt eller regionalt nivå i Norge, jf. forskriften § 1.
- (7) Det følger av forskriften § 3 første ledd at enheter som er registrert i Frivillighetsregisteret, ikke-fortjenestebasert og hovedsakelig basert på frivillig innsats, kan delta i grasrotandelen. Det fremgår derimot av forskriften § 3 tredje ledd bokstav b

Postadresse:

Postboks 511 Sentrum
5805 Bergen

Besøksadresse:

Zander Kaaes gate 7
5015 Bergen

Telefon: +47 55 19 30 00 post@knse.no

at enheter som ikke er allmennyttige eller enheter der virksomheten kommer en lukket krets til gode ikke kan delta i grasrotandelen.

- (8) Av forvaltningsloven § 34 følger det at klageinstansen kan prøve alle sider av saken og herunder ta hensyn til nye opplysninger. I dette ligger at klageinstansen fullt ut kan prøve både rettsanvendelsen, saksbehandlingen, faktum og det frie skjønn. Klageinstansen kan selv treffe nytt vedtak i saken eller oppheve det og sende saken tilbake til underinstansen til helt eller delvis ny behandling.

Frivillighetsregisternemndas vurdering

- (9) Scenekunstnere i Vestfold sin klage gjelder Frivillighetsregisterets vedtak 13. august 2025 om å nekte deltakelse i grasrotandelen.
- (10) For å kunne delta i grasrotandelen må organisasjonen være allmennyttig og virksomheten kan ikke komme en lukket krets til gode, jf. forskriften § 3 tredje ledd bokstav b. Kulturdepartementet har i merknader til kongelig resolusjon PRE-2017-12-15-2136 punkt 2 uttalt at:

«Det skal legges til grunn en strengere tolkning av begrepet allmennyttig i Grasrotandelen enn i dagens lovtekst om register for frivillig virksomhet. Dette er i tråd med intensjonen for ordningen, men tydeliggjøres i ny forskrift. En allmennyttig organisasjon i denne ordningen skal forstås som organisasjoner som ivaretar allmenne samfunnsinteresser, og som er tilgjengelig for et bredt spekter av mennesker, og som ikke har en unaturlig begrensning i medlemskapet.

Enheter som kun ivaretar interessene til en lukket krets og/eller som arbeider for å sikre egen økonomisk gevinst eller på annen måte arbeider for å dra personlige fordeler på vegne av medlemmene, regnes ikke som allmennyttige. Organisasjoner som arbeider for å fremme medlemmenes interesser, men som også kommer andre til gode ved at de produserer tjenester og goder for andre, anses som allmennyttige».

- (11) Uttalelsen gjelder tidligere forskrift 15. desember 2017 nr. 2136 om grasrotandel, men § 3 tredje ledd bokstav b er videreført i gjeldende forskrift. Frivillighetsregisternemnda legger derfor til grunn at forskriften § 3 tredje ledd bokstav b stiller krav om at en organisasjon ikke kan ha unaturlige begrensninger i medlemskapet. En slik tolkning underbygges av formålet med grasrotandelen som er å fremme frivillig aktivitet, jf. forskriften § 1. Organisasjoner med unaturlige begrensninger i medlemskapet fremmer ikke frivillig aktivitet, ettersom de ikke er tilgjengelige for et bredt spekter av mennesker. Dette gjelder uavhengig av om enheten er en ideell organisasjon med samfunnsnyttig virksomhet som kommer andre enn medlemmene til gode. Nemnda har lagt til grunn en slik forståelse i flere avgjørelser, se blant annet Frivillighetsregisternemndas vedtak i 2025/472 med videre henvisninger.
- (12) I vurderingen av om organisasjonen har unaturlige begrensninger i medlemskapet tar Frivillighetsregisternemnda utgangspunkt i vedtektene, ettersom det er vedtektene som setter rammer og er styrende for organisasjonens virksomhet. Klager må selv sørge for at vedtektene gir et riktig bilde av hvordan forholdene er i praksis.
- (13) Det fremgår av klagers vedtekter § 2 at foreningens formål er å «[s] samle og styrke det profesjonelle scenekunstmiljøet i Vestfold». Formålet skal oppnås ved å arrangere jevnlig møteplasser for scenekunstheltet, arrangere kompetansehevende tiltak for

scenekunstfeltet og bidra til en opplyst samtale omkring aktuelle temaer og spørsmål relevant for scenekunstfeltet i Vestfold.

- (14) I henhold til klagers vedtekter § 4 er foreningens medlemmer «styret i Scenekunstnere i Vestfold, samt scenekunstnere som vil engasjere seg og er godkjent av styret». I klagen er det vist til at medlemskap er avgrenset til profesjonelle scenekunstnere for å sikre faglig forankring og forsvarlig drift.
- (15) Frivillighetsregisternemnda ser at frivillige organisasjoner innen scenekunst kan ha et behov for å oppstille visse krav til medlemskap. Nemnda legger likevel til grunn at klagers vedtekter inneholder unaturlige begrensninger i medlemskapet, ettersom nye medlemmer må godkjennes av styret og det ikke angis noe faste eller objektive kriterier for medlemskap. Vedtektene åpner derfor for at styret kan velge nye medlemmer basert på kriterier som ikke er naturlige eller objektive sett i lys av foreningens formål.
- (16) Frivillighetsregisternemnda har etter dette kommet til at klager har unaturlige begrensninger i medlemskapet. Klager er derfor omfattet av unntaket i forskriften § 3 tredje ledd bokstav b og har dermed ikke rett til deltakelse i grasrotandelen.

Konklusjon

- (17) Frivillighetsregisternemnda finner etter en konkret vurdering av sakens opplysninger at Frivillighetsregisterets vedtak skal opprettholdes.

Vedtak

Klagen tas ikke til følge.

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen signatur